

СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ КЛАСНИХ КЕРІВНИКІВ ДО ПРОЕКТУВАННЯ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Прищеп С. М.

викладач кафедри загальної педагогіки, педагогіки вищої школи та управління Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Актуальною залишається проблема про вдосконалення науково-методичної підготовки класних керівників, яка б дозволила спрямувати їх діяльність на запровадження дієвих технологій, форм та методів проектування.

Підготовка класних керівників до проектування виховної діяльності класних керівників нами визначена як процес засвоєння теоретичних знань з методики виховної роботи та формування умінь, необхідних для здійснення спеціально спроектованої виховної діяльності класного колективу.

Ця підготовка становить собою складну, послідовно впорядковану, динамічну систему, яка спрямована на формування у педагогів спеціальних знань, умінь та навичок здійснювати психолого-педагогічну діагностику, вміння орієнтуватися у виховних ситуаціях та їх прогнозувати, правильно визначати особистісні риси та емоційні стани учнів, добирати ефективні засоби та види життєдіяльності, втілювати їх у процесі психолого-педагогічної взаємодії, розвивати в класних керівників творчий підхід до проектування виховної діяльності класного колективу.

З цією метою були виділені наступні етапи підготовки до проектування виховної діяльності:

- теоретичний (формування у класних керівників основ спеціального проектування, його сутності, принципів; ознайомлення із основними структурними компонентами проектування, та з їх головними завданнями і діями класного керівника та учнів);

- практичний (виконання завдань з основними елементами проектування виховного процесу: цілепокладання, прогнозування, моделювання, планування);
- діяльнісно-творчий (розробка індивідуальних проєктів та представлення на засіданнях методичних об'єднань класних керівників з наступною їхньою реалізацією).

Основними методами підготовки класних керівників до спеціального проектування виховної діяльності класного колективу традиційно є: лекції, семінари, практичні заняття, тренінги. З огляду на специфіку підготовки класних керівників до проектування виховної діяльності, дані форми організації можна проводити з елементами проектування.

Для підготовки класних керівників було організовано семінар “Проектування виховної діяльності класного колективу”, що передбачав проведення п'яти занять:

1. Історія розвитку проектування у вітчизняній і зарубіжній педагогіці.
2. Сутність педагогічного проектування, його принципи та структурні компоненти.
3. Основні етапи проектування виховної діяльності класного колективу.
4. Особливості формування особистісної активності за допомогою спеціально спроектованої виховної діяльності класного колективу.
5. Методи та методики діагностування та формування особистісної активності підлітків.

На заняттях класних керівників було поділено на групи, кожна з якої розглядала або окремий етапу розвитку проектування, або аналізувала праці вчених, характеризуючи їхні підходи вивчення щодо проектування як особливого механізму управління навчально-виховним процесом.

Педагоги також розглядали основні етапи проектування виховної діяльності класного колективу. Більшості з них вже на перших заняттях вдалося розподілити основні дії, які виконують суб'єкти виховного процесу в

межах кожного етапу проектування виховної діяльності класного колективу, зазначаючи при цьому умови, які визначають успіх проектувальної діяльності.

Класним керівникам було запропоновано самостійно виділити основні види фізично-оздоровчої, навчально-пізнавальної, соціально-комунікативної та оцінно-орієнтаційної діяльності для формування фізичної, пізнавальної, соціальної та духовної активності.

В результаті підготовки класних керівників до проектування виховної діяльності вчителі змогли виконати діагностику основних видів особистісної активності (фізичної, інтелектуальної, соціальної, духовної) та на основі карти розвитку класу скласти графічно-сітковий план виховної діяльності класного колективу.

Надзвичайно важливими для педагогів є практичні заняття, що здійснюються з метою набуття нових знань, закріплення та удосконалення їх на основі глибокого теоретичного аналізу й досвіду практичної роботи. На основі практичних занять у класних керівників формуються вміння самостійної роботи щодо узагальнення та нагромадження інформації, а також здійснювати аналіз передового досвіду вчителів-новаторів.

Класні керівники повинні засвоїти, що вичерпний аналіз всіх складових виховного плану дає можливість педагогу в повній мірі уявити весь спектр своєї діяльності (при цьому дати об'єктивні відповіді на запитання “Що потрібно робити?”, “Чому саме це необхідно зробити?”, “Які можливі наслідки в результаті проведених виховних дій?”) та, звичайно, допоможе усвідомлено спрогнозувати подальшу педагогічну діяльність [1].

Також варто розкрити особливості залучення школярів до використання виховних проектів у виховній діяльності класного колективу. Наведемо приклад одного із проектів:

Проект “Збережи ялинку!”

Проект середньої тривалості, колективний.

Мета проекту: формування дбайливого ставлення до природи та відповідальності за її майбутнє.

План проекту. Класний колектив поділяється на групи: група соціологів та екологів.

Група соціологів здійснюватиме опитування серед мешканців з метою визначення відсотка купівлі штучної та справжньої ялини на Новий Рік. Після отриманих результатів опублікуватимуть статтю про результати опитування.

Група екологів за допомогою плакатів, розповідей, статистичних даних згуртовуватимуть велику кількість людей, щоб запевнити їх у погіршенні екологічного стану навколишнього середовища. На основі такої діяльності учнями проводиться акція “Збережи ялинку”, на якій шкільні екологи будуть рекомендувати не зрубувати ялинку на свята, а прикрашати лише її гілочку.

На нашу думку, науково-методична підготовка класних керівників до проектування виховної діяльності класного колективу полягає у запровадженні особистісно-орієнтованого виховного процесу, в умінні діагностувати, планувати, прогнозувати, моделювати й реалізовувати різні варіанти проектування виховної діяльності класного колективу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Коберник О. М. Проектна технологія : теорія, історія, практика : монографія / О. М. Коберник. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2012. – 229 с.